

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 205/2020-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. mája 2020 predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Erikom Šablatúrom, Holíčska 13, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 9 Co 171/2018 z 26. septembra 2019 a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav veci a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. januára 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. Erikom Šablatúrom, Holíčska 13, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jej základného práva

podľa 46 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 9 Co 171/2018 z 26. septembra 2019 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh ústavný súd zistil, že sťažovateľka v procesnom postavení žalobkyne sa v konaní vedenom Okresným súdom Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 21 C 78/2017 domáhala zaplatenia istiny spolu s príslušenstvom z titulu náhrady škody. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 21 C 78/2017 z 25. mája 2018 žalobu zamietol. Proti rozsudku okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom tak, že rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanému priznal proti sťažovateľke nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

3. Podľa názoru sťažovateľky došlo k porušeniu jej označeného základného práva podľa ústavy, ako i práva podľa dohovoru tým, že všeobecné súdy nedostatočne zistili skutkový stav a z takto zisteného skutkového stavu vyvodili nesprávne právne závery. Sťažovateľka argumentuje, že okresný súd nevykonával dokazovanie listinami, čím *„účelovo zmaril právo sťažovateľky na spravodlivé súdne konanie“*. Odôvodnenie napadnutého rozsudku považuje za nepresvedčivé, *„z logickej a právnej stránky za neudržateľné, ba až ignorantské...“*.

4. Na základe argumentácie uvedenej v ústavnej sťažnosti sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po jej prijatí na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné práva [REDAKOVANÉ] ... upravené v čl. 46 ods. 1 a 4 Ústavy SR v spojení s článkom 6 ods. 1 Dohovoru postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod spis. zn.: 9 Co/171/2018 porušené boli.

2. Rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 26. 09. 2019. spis. zn.: 9 Co/171/2018-178 Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje a vec vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.

3. [REDAKOVANÉ]... priznáva spoločne finančné zadostučinenie 5 000.00 EUR (slovom päťtisíc EUR), ktoré je Krajský súd v Bratislave povinný vyplatiť do 15 dni od právoplatnosti rozhodnutia (nálezu).

4. JUDr. Erikovi Šablatúrovi, advokátovi priznáva trovy konania / trovy právneho zastúpenia 363,18 € (slovom tristošesťdesiattri € 18 centov), ktoré je súd povinný zaplatiť na účet advokáta vedený v [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ]... do dvoch mesiacov od tohto rozhodnutia (nálezu).“

II.

Relevantná právna úprava

5. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

8. Podľa čl. 46 ods. 4 ústavy podmienky a podrobnosti o súdnej a inej právnej ochrane ustanoví zákon.

9. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

10. Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

11. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

Ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu a samotné posúdenie vecí ústavným súdom

12. Ústavou vymedzená právomoc ústavnému súdu neumožňuje, aby nahrádzal rozhodovaciu činnosť (právomoc) všeobecných súdov, ak je založená zákonom alebo na základe zákona. Ústavný súd môže uplatniť svoju právomoc až vtedy, ak fyzická alebo právnická osoba nemala inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv. Ústava ani zákon o ústavnom súde nepripúšťajú, aby si sťažovateľ ako účastník konania zvolil medzi súdnymi orgánmi ochrany porušených základných práv a slobôd. Naopak, z čl. 127 ods. 1 ústavy jednoznačne vyplýva, že sťažovateľ predtým ako požiada o ústavnú ochranu ústavný súd, musí vyčerpať všetky (iné) dostupné a účinné prostriedky ochrany

svojich práv. Podľa stabilizovanej judikatúry ústavný súd nie je oprávnený poskytovať ochranu ústavnosti vo veciach, v ktorých sa sťažovateľ mohol (môže) domôcť ochrany svojich práv v konaní pred všeobecným súdom vlastnými, dovolenými a v danom prípade Civilným sporovým poriadkom ustanovenými procesnými úkonmi (I. ÚS 161/02, I. ÚS 79/07).

13. Pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti ústavný súd zistil, že sťažovateľka sa v súvislosti s namietaným porušením označeného základného práva podľa ústavy a práva podľa dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu obrátila priamo na ústavný súd bez toho, aby proti napadnutému rozsudku krajského súdu podala dovolanie. V okolnostiach posudzovanej veci pritom ide o rozhodnutie, proti ktorému je dovolanie prípustné podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku, keďže ide o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí a sťažovateľka v samotnej ústavnej sťažnosti namieta i tzv. vady zmätočnosti konania.

14. Podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

15. Podľa § 132 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie ústavnej sťažnosti pre jej neprípustnosť, ak sťažovateľ preukáže, že nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd, z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

16. Keďže sťažovateľka právne prostriedky, ktoré jej priznáva zákon na ochranu jej práv, nevyčerpala a nepreukázala, že sa tak stalo z dôvodov hodných osobitného zreteľa, ústavný súd sa meritórne nezaoberal podanou ústavnou sťažnosťou, ktorou namietala porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 4 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ale túto pri predbežnom prerokovaní podľa zásady ratio temporis odmietol ako neprípustnú (predčasne podanú) podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

17. V tejto súvislosti už ústavný súd opakovane vyslovil názor, že v prípadoch uplatnenia dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku spôsobilého zabezpečiť ochranu práv sťažovateľa, následne však odmietnutého dovolacím súdom pre neprípustnosť, je lehota na podanie ústavnej sťažnosti v zásade zachovaná aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu všeobecného súdu (m. m. III. ÚS674/2014, pozri aj rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54). Tomuto zodpovedá aj platná právna úprava (§ 124 veta druhá zákona o ústavnom súde).

18. Po odmietnutí ústavnej sťažnosti ako celku bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky uvedenými v petite sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. mája 2020

Ľuboš Szigeti
predseda senátu